

Den næste sag på dagsordenen var:

**5) Første behandling af lovforslag nr. L 86:
Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Frit valg af klubtilbud eller andre socialpædagogiske fritidstilbud over kommunegrænser og indførelse af minimumsgrænse for tilskud til private pasningsordninger).**

Af familie- og forbrugerministeren (Henriette Kjær).

(Fremsat 5/11 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kl. 14.55

Forhandling

Hans Andersen (V):

Lovforslaget her er anden del af en revideret genfremsættelse af L 207 fra sidste samling. Forslaget giver mulighed for forældrenes frie valg af klubtilbud eller andre socialpædagogiske fritidstilbud på tværs af kommunegrænser og indførelse af en minimumsgrænse for tilskud til private pasningsordninger. Forslaget består således af to dele.

I Venstre ser vi indførelsen af frit valg af klubtilbud over kommunegrænser som endnu et led i at udvikle det frie valg. Det skal være lettere at være børnefamilie, og der skal være mulighed for at vælge mellem flere tilbud afhængig af ens behov. Med det forslag bliver det eksempelvis muligt for børn og unge, der flytter til nabokommunen, at bevare deres kammerater i klubtilbuddet i fraflytningskommunen, og nu skal det ikke længere være dette, der forhindrer en familie i at flytte over kommunegrænsen. Det er også helt naturligt at lade pengene følge det enkelte barn eller den enkelte unge.

Venstre kan derfor støtte en tilskudsstørelse på minimum 75 pct. af den billigste nettodrifts-udgift pr. plads i dagtilbud til samme aldersgruppe, ligesom vi kan støtte en kommunal pligt til at sørge for forældrenes administration af pasningsordningen mod en reduktion i tilskuddet.

På den baggrund kan Venstre tilslutte sig dette forslag.

Jette Bergenholz Bautrup (S):

Som udgangspunkt er vi i Socialdemokratiet for regler, der kan forenkle og lette familiernes hverdag. Derfor er vi som udgangspunkt også rimelig positive over for dette forslag, der vil

sikre frit valg af klubtilbud på tværs af kommunegrænserne.

Vi har dog en række bekymringer i forhold til indholdet af dette forslag, og det er nogle bekymringer, vi må have afklaret i udvalgsbehandlingen, før vi kan give et endeligt tilsagn. Flere af problemstillingerne er også påpeget i høringssvarene, men vi finder ikke, at ministeriets kommentarer er fyldestgørende.

For det første er der spørgsmålet om ghettoisering. Flere høringsparter peger på den oplagte problemstilling, at vi med dette forslag risikerer, at ressourcestærke forældre vælger at placere deres børn i klubtilbud i andre områder, hvor der er færre socialt svage familier end i deres nærområde. Dermed risikerer vi, at forslaget vil medføre, at klubber i socialt belastede områder helt udtyndes for børn fra ressourcestærke familier.

Det problem gælder i særdeleshed i forhold til etnicitet, hvor vi risikerer, at store integrationsbestræbelser går tabt, og vi hermed faktisk skaber nye integrationsproblemer. Det gælder naturligvis primært i storbyer, og her tænker jeg især på København. Ministeriet konstaterer sådan lidt tørt, at man ikke forventer, at det vil blive et problem. Vi må i udvalgsarbejdet have klar dokumentation for, at det forholder sig sådan, altså at der er tale om en berettiget forventning og ikke blot en forhåbning fra ministeriets side.

Vi deler også den undren, flere høringsparter giver udtryk for, nemlig at det nu skal gøres mere attraktivt at vælge private pasningsordninger, når disse ikke er underlagt kvalitetskrav på samme måde som offentlige tilbud. Hvis de private pasningsordninger skal gøres økonomisk mere attraktive, må det være rimeligt, at man i samme moment fastsætter kvalitetskrav svarende til de offentlige tilbud. Og kvaliteten i tilbudene er altså det vigtigste for os i Socialdemokratiet. Vi mener, at fokus bør sættes knivskarpt på kvalitetsudviklingen, både i daginstitutioner og i lige så høj grad i klubtilbud.

Kommunerne påpeger, at der skal tilføres en administrativ byrde, når forældrenes administration skal varetages. Det løser ministeriet ved at give kommunerne mulighed for at lade forældrene betale andre for at varetage denne administration. Så er der vel ikke længere tale om et reelt frit valg for alle? Så bliver det pludselig en økonomisk byrde for de forældre, som ønsker at benytte frit valg-muligheden, og så bliver målgruppen endnu kraftigere udpenslet til primært at være de rige.

Man kan i det lovforslag være en smule bekymret over, hvordan denne løsning påvirker de bestræbelser, der ellers er for at sikre helhed i dagligdagen for børn – helhed mellem skole og pasning.

Kl. 15.00

I de kommuner, hvor der i dag gøres bestræbelser på at sikre pædagogisk og indholdsmæssig sammenhæng i hverdagen for børnene, vil disse bestræbelser fremover kun gælde en del af børnene. Det er ikke uproblematisk.

Det gælder eksempelvis lektiehjælp. Der er jo mange klubber, som har det, der hedder lektiecafé, og alt andet lige er det bedre, at denne finder sted i sammenhæng med skoletilbuddet. Her tænker jeg selvfølgelig på, at der er en klasse, der måske har et projekt eller nogle opgaver, og lige præcis her er det jo fint, at det er en sammenhæng, lige præcis her er det jo fint, at man, hvis man f.eks. tager Københavns Kommune, så har en helhed i det, at børnene går i institutioner i nærheden af den skole, som de nu også går på. Vi er som sagt positive over for lovforslaget, men vi vil under udvalgsarbejdet se på og have nogle svar på de spørgsmål, jeg her har stillet, for vi er naturligvis kritiske over for, om der nu bliver et skel mellem børn med anden etnisk baggrund og de mere ressourcerstærke, at de ligesom bliver skilt fra hinanden.

Men vi håber, at vi kan få et godt udvalgsarbejde, og så vil vi lægge os mere fast på hvordan og hvorledes efter udvalgsarbejdet.

Formanden:

Tak til fru Jette Bergenholz Bautrup. Så er det fru Pia Kristensen som ordfører.

Pia Kristensen (DF):

Lovforslaget var oprindelig en del af L 207, som blev fremsat og behandlet i foråret. Dette lovforslag er nu delt i to: private børneinstitutioner, som vi netop har behandlet, og så dette om frit valg af klubtilbud eller andre socialpædagogiske fritidstilbud over kommunegrænserne.

Dansk Folkeparti mener helt klart, at det her forslag er meget sympatisk. Formålet med lovforslaget er at give forældre mulighed for at vælge et klubtilbud eller et andet socialpædagogisk tilbud over kommunegrænsen. Det gode ved det her forslag er, at børn, der f.eks. flytter til en nabokommune, får mulighed for at blive i den vante SFO-ordning, altså i et kendt miljø, og barnet kan bevare kontakten til vennerne. Det mener vi er til barnets bedste.

SFO-børn er jo ikke helt små børn, så det er ikke bare lige at omplacere dem, for de har allerede fået en vennekreds. Der er omvendt også børn, der måske mistrives i den SFO-ordning, de er tilmeldt. De trives ikke i den SFO-gruppe, de går i, og hvorfor skal vi så spænde ben for, at børn kan placeres de rigtige steder?

Vi mener som sagt, det er uhyre vigtigt at tage hensyn til børnenes tarv, og det mener vi det her forslag gør. Så derfor kan vi støtte det.

Formanden:

Tak til fru Pia Kristensen. Så er det fru Charlotte Dyremose som ordfører.

Charlotte Dyremose (KF):

Ja, jeg fristes jo lidt til at indlede min tale, nogenlunde ligesom jeg gjorde til det sidste forslag, nemlig med at vi nu endnu engang står over for et forslag fra en konservativ minister, der er med til at udvide rammerne for den fleksibilitet, den danske familie har. Altså endnu en gang ikke en definition på, hvordan det bør være, men en mulighed for at gøre endnu en ting: i det her tilfælde at man får mulighed for at vælge en SFO, en fritidsordning for børnene, i en anden kommune.

Det var egentlig ikke noget, jeg sådan umiddelbart havde tænkt, at der ville være stor efterspørgsel efter, fordi man vel typisk gerne vil gå i nærheden af sin skole. Men jeg kan sagtens forestille mig de situationer, hvor det vil være relevant. Det kan f.eks. være i den situation, hvor man bor meget tæt på kommunegrænsen og derfor meget gerne vil bruge en institution på den anden side af kommunegrænsen. Man har måske leget med nogle børn længere nede ad vejen eller på en af de næste veje, som tilhører den anden kommune. Det kan også være, at det passer bedre i forhold til mors og fars arbejde eller netop fraflytter/tilflytterproblematikken.

Derfor er det altså formentlig ikke noget, en hel masse vil benytte sig af, og derfor er det også noget, man kunne forestille sig at der kunne komme den her kritik af, nemlig at der ikke er en hel masse, der har brugt det, så er det nu også en succes?

Jeg vil vove den påstand, at det her vil være en succes alene af den grund, at man har muligheden for at bruge det, og det uanset hvor mange der vil benytte denne mulighed. Det handler nemlig ikke om, at man skal gøre det her. Det handler om, at man nu får muligheden for at benytte sig af en fritidsordning i en anden kommu-

ne, hvis det er det, der passer til den enkelte familie. Det kan vi fra konservativ side naturligvis støtte.

Kl. 15.05

Den anden halvdel handler om minimumstilskuddet til det, der hedder § 20-ordningerne, altså at forældre vælger at lave en puljeordning, hvor man får passet sine børn. Det glæder vi os sådan set også over og bakker også meget gerne op om, netop fordi vi så sikrer os, at kommunerne er forpligtet til minimum at give det her tilskud, hvis det er det, der passer til den enkelte familie, til den forældregruppe, der har valgt at ville have deres børn passet i en puljeordning.

Vi er derfor glade for, at vi med det her forslag netop kan sikre os, at kommunen ikke økonomisk kan spænde ben for, at det lige præcis er den ordning, man måtte ønske sig for sine børn. Så alt i alt endnu et fremragende forslag fra en konservativ minister, som vi naturligvis bakker op.

Villy Søvnald (SF):

Det her er jo, tror jeg godt at man kan sige uden at fornærme nogen, ikke et af de mest vidtgående forslag. Folketinget har behandlet i nyere tid.

Hvis man kigger på konsekvenserne, så er »ingen« vel det mest fremtrædende ord i skemaet omme til sidst. Men det er klart, at jeg ikke skal fratage nogen, heller ikke den tidligere ordfører, glæden over små ting. Det er en vigtig ting for livskvaliteten at kunne glædes også over små ting, men jeg synes nok, det giver anledning til at sige det præcis på en dag, hvor de store ting bliver rejst i den offentlige debat, at jeg er imponeret over regeringens evne til spindoktori. Det må jeg sige.

Jeg roser jo altid regeringen, når der er lejlighed til det. At tænke sig at kunne fremsætte et så lille forslag, hvor det mest gennemgående ord i konsekvensberegningerne er, at det ingen konsekvenser har, som et fantastisk tilbud, der virkelig vil flytte hegnspele i det her samfund, samtidig med at der uden for det her hus foregår en debat, som f.eks. Politiken er fyldt af i dag, om, at kvaliteten rasler ned i de almindelige dagtilbud, at kredse, der er fjernt fra SF, som Danfoss' direktør, udtrykker dyb bekymring over den faldende kvalitet i daginstitutioner!

Der synes jeg egentlig, at det er en smule bekymrende, at regeringen ved at lave spindoktori i det omfang, det ofte lykkes den, er i stand til at præsentere et billede af, at man kommer med store, banebrydende forslag, når det, hvis man

sætter sig ind i materien, er forslag af endog meget ringe betydning.

Når alt det er sagt, drejer det sig så om at vælge klubtilbud over kommunegrænserne. Vi vil, som den socialdemokratiske ordfører nævnte, være optaget af under udvalgsarbejdet at sikre, at det ikke forøger ghettoiseringen i samfundet. Vi vil også være optaget af, at forudsætningen for, at forældrene vælger det frie valg, er, at de selv afholder merudgiften ved det her. Det er der nogen der er blevet meget overraskede over. Jeg tror også, det skyldes, at regeringens spindoktorer fik dækket lidt over, at det var konsekvensen, hvis man valgte frit.

Men ellers vil vi afvente udvalgsarbejdet, inden vi vil give en endelig melding om forslaget.

Ida Jørgensen (RV):

Jeg skal gøre det kort. Vi synes, det som udgangspunkt er et godt lovforslag, som det ligger her. Vi ser frem til de spørgsmål, som Socialdemokraterne har stillet, dem vil vi da gerne se svarene på. Vi har et par stykker selv.

Vi kan se et problem, hvis en klub har lagt en pædagogisk profil, og de så godt vil have lov til at gå ind og tage en diskussion med forældrene og muligvis også sige nej, hvis klubben ikke synes, at et barn passer til den. Men det kan vi jo stille nogle spørgsmål om, og vi kan også få klarlagt, hvad der i lovforslaget egentlig menes med, at man skal tage imod et barn, medmindre det kræver en kraftig udbygning. Der kunne vi godt tænke os at få fundet ud af, hvad det her ord kraftig egentlig betyder, men som udgangspunkt tror vi på, at vi får det klarlagt, og så kommer vi jo frem til, at vi støtter det her forslag.

Under min sidste ordførertale kom jeg til at sige noget om det positive ved, at kommunen vil overtage administrationen af den private børnepasning, og jeg kan jo se, at det er det her lovforslag, det kommer i, men jeg har ikke ændret indstilling til det siden sidst. Jeg synes, det er godt, og jeg beklager, at jeg er kommet til at sige det under det forkerte lovforslag.

Kl. 15.10

Line Barfod (EL):

Som andre har været inde på, er det jo ikke nogen kolossal omvæltning af samfundet, at vi går ind og åbner for, at hvis man flytter, så kan man blive i klubben i den kommune, man flytter fra. Det synes vi også kan være fornuftigt nok at se på, men som flere andre ordførere har været inde på, bliver der nævnt en række bekymringer

i høringsssvarene, og der vil vi også godt se svarene under udvalgsarbejdet, før vi tager endelig stilling til lovforslaget.

Jeg vil så sige, at det undrer mig lidt med forældre, der selv ansætter børnepassere, når vi snakker om børn i den alder, der benytter sig af klubtilbud. Jeg har lidt svært ved helt at forestille mig, hvad det er for nogle situationer, men vi må jo kunne få belyst under udvalgsarbejdet, hvor det er man forestiller sig, at forældre selv ansætter en børnepasser til børn, der er i klub. Men det kan selvfølgelig være, at nogle har det behov.

Ellers vil jeg sige, at jeg synes, at det, som regeringen virkelig burde komme med på hele børneområdet, var at se på, hvordan vi gør noget ved kvaliteten, hvad vi gør for at sikre, at vi kan få mange flere voksne til at være ude hos vores børn. Der er et stort behov, som det også fremgår af den tænketank, der er i medierne i dag, som det har fremgået længe, og som det også fremgår, når vi diskuterer en række områder. Når vi diskuterer retspolitik, sundhedspolitik osv., er det gennemgående, at der er behov for, at vi har nogle flere voksne, der kan være i kontakt med børnene, at der er nogle flere til at opfange signaler og andet, og at forældrene har mere tid til at være sammen med deres børn og tage sig af dem.

Derfor kan jeg simpelt hen ikke forstå, at regeringen ikke vil lægge energi i at gå ind og bruge dagpengene aktivt, at man ikke vil tage den kæmpe mulighed, vi har i, at vi har så mange arbejdsløse, som vi kunne sætte i arbejde, uden at det kostede de offentlige kasser noget, og som kunne levere et stort stykke arbejde med at tage sig af vores børn, og hvor vi samtidig kunne få nedsat arbejdstiden for børnefamilierne, hvis man ville.

Det synes jeg regeringen burde være optaget af. Hvis man virkelig ønskede at forbedre mulighederne for børnefamilier, så var der en oplagt mulighed. Det ville også kunne sikre en række af de krav til normeringer osv., som Kristendemokraterne også var optaget af under det tidligere forslag.

Så jeg synes, familieministeren burde bruge noget tid på at se, hvordan vi får mange flere voksne i arbejde på det her område, uden at det overhovedet behøver at koste flere penge fra de offentlige kasser. Ministeren behøver ikke engang at gå til finansministeren – der skal bare flyttes lidt rundt på kasserne; så kan det hænge sammen.

Formanden:

Tak til fru Line Barfod. Så er det fru Tove Videbæk som ordfører.

Tove Videbæk (KD):

Dette lovforslag indfører nu et minimumstilskud til private dagpasningsordninger, nemlig 75 pct. af den billigste nettodrifudsudgift pr. plads eksklusiv støttepædagogudgifter, og det maksimumstilskud, der p.t. har kunnet gives, afskaffes samtidig, så en kommune teoretisk herefter kan give helt op til 100 pct. tilskud; hvis den måtte ønske det. Det vil betyde rigtig meget for mange private ordninger og dagpasninger; som er arrangeret af forældregrupper m.v.

Kommunen skal også tilbyde at sørge for forældrenes administration af ordningen mod en reduktion i tilskuddet svarende til kommunens udgifter hertil. Det kan være med til at give nogle administrative lettelser for forældre, der selv arrangerer pasning af deres børn, men det er helt klart, at det kun er og skal være et tilbud. Det er ikke noget, som kommunen nu kan forlange, at de skal gøre.

Forslaget om frit valg af socialpædagogiske fritidstilbud over kommunegrænser synes jeg, der kan være megen fornuft i. Børn og unge, som bor i kommuner, hvor der måske ikke findes de socialpædagogiske fritidstilbud eller klubtilbud, som disse børn og unge har brug for, får på den måde mulighed for at kunne krydse kommunegrænsen for at få det rigtige tilbud, som de skal have.

I min ordførertale til L 207 i sidste samling sagde jeg netop, at vi er positive over for denne del af lovforslaget, fordi der kan være forhold og situationer, der tilsiger, at det vil være godt for de større børn og unge at være sammen med andre, f.eks. hvis de har været udsat for mobning eller lignende; hvor de bor. Samtidig kan man sige, at der kan være familier, der flytter fra den ene kommune til den anden, og nu får de unge så lov til at blive i den klub, de allerede er i.

Tidligere har man ikke ment, det var nødvendigt med en sådan lov, fordi man mente, at børn og unge ville gå i klub eller fritidstilbud, hvor de går i skole eller har deres skolekammerater, men man er blevet gjort opmærksom på, at der er behov for dette, og forslaget drejer sig alene om klubtilbud efter serviceloven, altså ikke om SFO'er.

Men Kristendemokraterne kan støtte forslaget.

Formanden:

Tak til fru Tove Videbæk. Så er det familie- og forbrugerministeren.

Kl. 15.15

Familie- og forbrugerministeren (Henriette Kjær):

Jeg vil godt sige tak for opbakningen og dog lige konstatere, at man kan holde to former for ordførertaler. Man kan holde sådan en, som hr. Villy Søvnald holdt, om, hvad det egentlig skal til for, og så kan man jo holde en, som fru Tove Videbæk holdt, der netop fremhæver de ting, der er i lovforslaget.

Det betyder faktisk meget for den enkelte, at man nu får et minimumstilskud til at lave private pasninger, når man benytter sig af § 26, og også at man faktisk kan blive i en klub, selv om man flytter og klubben ligger i en anden kommune.

Fru Tove Videbæk har altså været så venlig at komme med alle de gode argumenter, at jeg vil begrænse mig til at sige tak for velvilligheden.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning**Formanden:**

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 16:**Forslag til folketingsbeslutning om gratis skole- og institutionsmad til alle børn.**

Af Villy Søvnald (SF) m.fl.
(Fremsat 19/10 2004).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Familie- og forbrugerministeren (Henriette Kjær):**

Dette forslag til folketingsbeslutning er endnu et i rækken af genfremsatte beslutningsforslag. Forslaget er identisk med SF's beslutningsforslag nr. B 141 fra folketingsåret 2003-04, som ved andenbehandlingen den 2. juni blev forkastet af et stort flertal her i Folketinget.

Forslagsstillerne opfordrer igen regeringen til at fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage de nødvendige ændringer i administrative forskrifter, så kommunerne skal tilbyde alle børn i daginstitutioner, dagpleje og folkeskoler et sundt og så vidt muligt økologisk dagligt frokostmåltid.

Regeringen er fortsat enig med forslagsstillerne i, at det er vigtigt, at børn får sund kost. Til gengæld er vi helt uenige i, hvordan det skal ske. Jeg kan fra behandlingen sidste gang gentage, at regeringen fortsat lægger vægt på, at det primært er forældrenes ansvar at sørge for mad til deres børn, at mange forældre har ønsket, at de kunne betale til en fælles madordning i stedet for at skulle give børnene madpakker med, at fælles madordninger kan bidrage til, at børnene kan få en ernæringsmæssigt god og sund mad.

På dagtilbudsområdet er der jo følgende muligheder: Siden den 1. juli 2003 kan kommunerne give forældrebestyrelserne mulighed for at beslutte at indføre forældrebetalte madordninger i daginstitutioner for børn over 3 år. Imidlertid har der vist sig visse u hensigtsmæssigheder i forhold til at få etableret madordningerne, og regeringen har derfor fremsat et lovforslag, L 74, til forbedring af mulighed for at lave de her madordninger.

Kommunerne kan fortsat beslutte, at maden skal være en del af dagtilbudsydelsen og dermed indgå i den almindelige forældrebetaling, ligesom kommunerne kan beslutte, at der ikke indgår mad i dagtilbuddene, så forældrene selv skal give madpakker med.

Endelig kan kommunerne vælge at give forældrebestyrelserne indflydelse på, om en del af dagtilbudets budget skal anvendes til mad til børnene.

Undervisningsministeren har bedt mig sige, at regeringen fortsat ikke støtter et forslag, der pålægger kommunerne at tilbyde gratis skolemad til alle børn i folkeskolen. Som det også blev sagt, sidste gang dette forslag var til behandling, ser vi det som en del af forældrean-